

آیین نامه نحوه انجام پژوهشهای تحقیقات علمی در مناطق دریایی جمهوری اسلامی ایران در خلیج فارس و دریای عمان

(مصوب ۱۳۷۷ با اصلاحات بعدی)

به استناد ماده (۲۲) قانون مناطق دریایی جمهوری اسلامی ایران در خلیج فارس و دریای عمان مصوب ۱۳۷۲

ماده ۱- در این آیین نامه عبارت زیر در معانی مشروح مربوط به کار میر وند:
دولت ایران: دولت جمهوری اسلامی ایران.

فعالیت: کلیه اقدامهای عملی مستقیم و غیر مستقیم که با هدف کاوش و انجام پژوهشها و تحقیقات علمی در مناطق دریایی موضوع این آیین نامه انجام شود.
تحقیقات علمی: تحقیقاتی که تنها برای افزایش دانش انسان از محیط دریایی با اهداف صلح آمیز انجام می شود. این تحقیقات شامل شناسایی خصوصیات فیزیکی، شیمیایی، منابع زیستی، زمین شناسی و منابع غیر زیستی آب و نظایر آن در بستر و زیر بستر مناطق دریایی کشور جمهوری اسلامی ایران است.

پژوهش: اعم از پژوهشهای نظری و کاربردی است.

مناطق دریایی: مناطق مشمول قانون مناطق دریایی جمهوری اسلامی ایران در خلیج فارس و دریای عمان مصوب ۱۳۷۲ است.

ماده ۲- کلیه فعالیتها و پژوهشها و تحقیقات موضوع این آیین نامه با هدف صلح آمیز در مناطق دریایی انجام می شود.

ماده ۳- ایجاد و استفاده از هر نوع تأسیسات و جزایر مصنوعی، تأسیسات یا تجهیزات شناور به منظور انجام تحقیقات علمی در مناطق دریایی باید با کسب موافقت قبلی و تحت شرایط اعلام شده توسط دولت ایران صورت گیرد. این گونه تأسیسات پس از احداث، تحت صلاحیت دولت ایران قرار می گیرند. پس از خاتمه تحقیقات در صورت اعلام دولت ایران این گونه تأسیسات یا تجهیزات باید توسط تحقیق کننده و با هزینه او برچیده شوند و در غیر این صورت دولت ایران حق خواهد داشت نسبت به برچیدن آنها رأساً اقدام و هزینه های مربوط را از مجری طرح تحقیقاتی علمی مطالبه نماید.
ماده ۴- انجام فعالیت و ایجاد و استفاده از تأسیسات و تجهیزات موضوع ماده (۳) این آیین نامه نباید وقفه ای در امر کشتیرانی، ماهیگیری، نصب کابلها و لوله های نفتی، حفظ منابع جاندار و بیجان ایجاد نماید. همچنین مانع استفاده از فضای ماوراء دریای آزاد و نیز سیستم های ارتباطی کشور گردد.
تعیین حریم ایمنی به شعاع حداکثر ۵۰۰ متر اطراف این گونه تأسیسات یا تجهیزات مجاز است و مراتب توسط دولت ایران (سازمان بنادر و کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران) به کلیه شناورها اعلام خواهد شد.

ماده ۵- تأسیسات و تجهیزات موضوع ماده (۳) این آیین نامه باید دارای علائم مشخصی که نمایانگر دولت یا سازمان بین‌المللی محل ثبت است، باشند. این علائم باید طبق استانداردهای بین‌المللی بوده ایمنی دریانوردی و پرواز را نیز تأمین نماید.

ماده ۶- دولت یا سازمان‌های بین‌المللی تحقیق‌کننده و متقاضیان داخلی غیر دولتی، مسوول جبران کلیه خساراتی هستند که در اثر فعالیت و انجام تحقیقات یا اقدامات آنها و اشخاص تحت امر آنها به دولت ایران یا سایر اشخاص وارد می‌شود. به منظور اطمینان از پرداخت خسارت‌های احتمالی فوق‌الذکر و پذیرش مسؤلیت ناشی از انجام فعالیت‌های تحقیقاتی موضوع این آیین‌نامه، باید فعالیت‌های تحقیقاتی یاد شده و نیز تجهیزات و تأسیسات مربوط به آنها از قبل بیمه شده باشند.

ماده ۷- انجام فعالیت، پژوهش و تحقیقات علمی موجب ایجاد هیچ حقی در مورد قسمتی از محیط زیست دریایی یا منابع آن نخواهد شد .

ماده ۸- انجام فعالیت، پژوهش و تحقیقات علمی نباید مزاحم اقدامات دولت ایران شود و نیز نباید باعث آلودگی و تخریب محیط زیست گردد.

ماده ۹- نتایج فعالیت، پژوهش و تحقیقات علمی باید به اطلاع وزارتخانه یا سازمان تخصصی ذیربط و نیز مرکز ملی اقیانوس‌شناسی برسد و در صورت اعلام سازمان‌های یاد شده برای کمک به تجزیه و تحلیل نتایج اطلاعات و تحقیقات بدست آمده، کمک لازم از طرف دولت یا سازمان بین‌المللی مجری تحقیقات، انجام می‌گیرد.

ماده ۱۰- نتایج فعالیت، پژوهش و تحقیقات علمی با توافق دولت ایران توسط رسانه‌های عمومی داخلی و بین‌المللی قابل انتشار است.

ماده ۱۱- انجام هر گونه تحقیقات به منظور اکتشاف منابع زیستی و غیر زیستی در مناطق دریایی، منوط به طی تشریفات مذکور در ماده (۱۴) این آیین‌نامه است، مگر اینکه مراتب به طور خاص در موافقتنامه دولت ایران با دیگر دولتها تعیین تکلیف شده باشد.

ماده ۱۲- اتباع خارجی برای انجام فعالیت، پژوهش و تحقیقات علمی باید از طریق دولت متبوع یا سازمان بین‌المللی مربوط اقدام نمایند.

ماده ۱۳- متقاضی فعالیت، پژوهش و تحقیقات علمی (دولت یا سازمان بین‌المللی صلاحیتدار) مکلف است اطلاعات معین را به شرح فرم ضمیمه شماره (۱)، حداقل شش ماه قبل از زمان اجرای طرح تحقیقاتی، از طریق نمایندگی دولت ایران در خارج و یا نمایندگی دولت متبوع خود در ایران به وزارت امور خارجه تسلیم نماید. وزارت امور خارجه پس از دریافت تقاضا و مدارک مربوط نسخه‌ای از آن را برای وزارتخانه‌های دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و اطلاعات ارسال می‌کند تا ظرف ۱۵ روز در مورد آن اعلام نظر کنند، پس از پایان مدت مذکور مدارک مربوط به همراه نظریه وزارتخانه‌های یاد شده (در صورت وصول) و اظهار نظر وزارت امور خارجه به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (مرکز ملی اقیانوس‌شناسی) منعکس می‌گردد (۱) × وزارت علوم، تحقیقات و فناوری درخواست رسیده را همراه با اظهار نظر برای شورای عالی اقیانوس‌شناسی

کشور ارسال می‌کند. در صورت تأیید کمیته تخصصی ذیربط در شورای عالی اقیانوس شناسی کشور، مجوز لازم مطابق فرم ضمیمه شماره (۲) توسط مرکز ملی اقیانوس شناسی صادر می‌شود و برای اطلاع واحدهای مستقر در مناطق دریایی محل تحقیقات، مراتب به ستاد کل نیروهای مسلح و سازمان بنادر و کشتیرانی و برای اطلاع و نظارت بر کلیه مراحل انجام پژوهش و تحقیقات به وزارتخانه یا سازمان تخصصی ذیربط اعلام می‌شود.

تبصره ۱- در صورتی که پس از شش ماه از تاریخ دریافت تقاضا هیچگونه پاسخی به متقاضی داده نشود، مخالفت ضمنی تلقی می‌شود. در صورت عدم تطبیق اطلاعات مندرج در تقاضا با واقعیت‌ها و شواهد آشکار مانند درج اطلاعات نادرست در خصوص ماهیت و موضوع پروژه، اطلاعات بیشتر از متقاضی مطالبه می‌شود. عدم ایفای تعهدات سابق متقاضی که از تحقیقات قبلی ناشی شده است، مانع اعطای مجوز خواهد بود.

تبصره ۲- اگر درخواست از طرف سازمان بین‌المللی باشد که دولت ایران عضو آن است و در هنگام اتخاذ تصمیم در خصوص انجام تحقیقات در مناطق دریایی ایران، نماینده دولت ایران در جلسه حضور داشته و به انجام تحقیقات رأی مثبت داده است، نماینده ایران موظف است مراتب را به وزارت فرهنگ و آموزش عالی (مرکز ملی اقیانوس شناسی) اعلام نماید تا خارج از نوبت رسیدگی و تصمیم‌گیری شود.

تبصره ۳- متقاضیان داخلی غیر دولتی برای اخذ مجوز، درخواستهای خود را به وزارت فرهنگ و آموزش عالی (مرکز ملی اقیانوس شناسی) منعکس می‌نمایند.

تبصره ۴- سازمانهای دولتی برای فعالیتهای مختص به خود که رأساً انجام می‌دهند، نیاز به اخذ مجوز نخواهند داشت.

ماده ۱۴- در صورت عدم رعایت هر یک از موارد فوق و یا عدم تطابق پژوهش‌ها و تحقیقات با اطلاعات اولیه‌ای که به دولت ایران ارائه شده است، دولت ایران می‌تواند انجام پژوهش‌ها و تحقیقات را به حالت تعلیق در آورد. اگر در مدت معقولی دولت یا سازمان بین‌المللی مجری تحقیق، خود را با مقررات این آیین‌نامه وفق ندهد دولت ایران مجوز صادره را باطل و ملغی الاثر خواهد نمود. تبصره- ایجاد هر گونه تغییر در طرحهای تحقیقاتی بدون اخذ مجوز قبلی از دولت ایران، مشمول مفاد قسمت اخیر این ماده خواهد بود.

ماده ۱۵- به تخطاتی که از مقررات این آیین‌نامه انجام گیرد، مطابق قوانین جمهوری اسلامی ایران رسیدگی خواهد شد.

ضمیمه ۱ و ۲

(جهت مشاهده جداول کلید تصویر ضمیمه را فعال کنید)